

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPULO
Diyarbakır Milletvekili

TÜİK'in 2023 Doğum İstatistiklerine göre 2023 yılında doğurganlık hızının en yüksek olduğu iller Şanlıurfa (3,27), Şırnak (2,72) Mardin (2,40) ve Gaziantep (2,10) olmuştur. Doğum istatistiklerinin açıklanmasını müteakiben; Daktilo1984 ve Sivil Düşün'ün desteklediği Devletin Aile Planlaması Politikalarını İzleme Projesi kapsamında, gazeteci Meltem Suat'ın hazırladığı, doğum hızı ile 15-19 yaş grubundaki (adölesan) doğum verilerine dikkat çekilen araştırma kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Araştırmada; “Geçen yıl 15 yaşından küçük 130 çocuk doğum yaptı, bu çocuklardan dördü ikinci defa doğum yaptı. 15-17 yaş grubunda ise 6 bin 505 çocuk doğum yaptı. Bunlardan 535'i ikinci, 31'i üçüncü kez doğum yaptı”, “Şanlıurfa 2022 yılında 3,59 ve 2021 yılında 3.81 ile doğurganlık hızının en yüksek olduğu il olmuştur. Şanlıurfa'da yaptığımız saha araştırmasında kentte göçmen nüfusunun en yüksek olduğu ilçeler Akçakale, Suruç, Ceylanpınar ve yerli halkın en yoğun yaşadığı Siverek, Halfeti ve Birecik'te görev yapan aile hekimleriyle görüştük. Şanlıurfa'da adölesan doğum oranı çok yüksek. Göçmenlerin yoğunlukla ikamet ettiği **Harran, Ceylanpınar ve Akçakale ilçelerinde her 100 gebeden 15'i 15 yaşında.** Yerli nüfusun yaşadığı Halfeti, Viranşehir, Suruç'ta ise bu oran yüzde 6. Ayrıca ildeki adölesan doğumların yetkililer tarafından bildirimi yapılmıyor ve çocuğun ailesine herhangi bir cezai işlem uygulanmıyor” ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

1. BM Çocuk Hakları Komitesi, 2023 Türkiye Nihai Gözlem Raporunda “TÜİK tarafından yönetilen veri toplama sisteminin süratle iyileştirilmesi ve çocuk hakları konusunda toplanan verilerin Sözleşme ve İhtiyari Protokollerin tüm alanlarını kapsamalarının ve özellikle savunmasız durumdaki çocukların durumunun analizini kolaylaştırmak için yaş, cinsiyet, engellilik, coğrafi konum, etnik ve ulusal köken, dini aidiyet ve sosyoekonomik geçmişe göre ayrıştırılmasının sağlanması” tavsiye edilmekteydi. Veri toplama sistemi tavsiyeye uygun biçimde iyileştirilmiş midir?
2. “Annenin yaş grubu ve doğum sırasına göre doğumlar, 2012-2023” adlı veri setinde yaş grubunun bilinmemesinin sebepleri nelerdir? Bu verinin referans kaynağı nedir?